

Skov- og Naturstyrelsen

Skov & Landskab

Center for Skov,
Landskab og
Planlægning - KVL

Hørsholm Kongevej 11
2970 Hørsholm
Tel. 35 28 15 00
Fax 35 28 15 17
CVR 55 49 70 28
SL@kvl.dk
www.SL.kvl.dk

SNS J.nr. 400-00048

Høring af udkast til forslag til lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Skov & Landskab, KVL har fået ovenstående udkast til lovforslag til høring. Forslaget vil øge beskyttelsen (bl.a. gennem afstandskrav) af sårbar natur i landbrugslandskabet mod effekter af ammoniak fra husdyrbrug.

Dato 15. august 2006
J.nr. 500-020/12128
Ref. PGU
E-post pgu@kvl.dk
Tel. dir. 3528 1678

Det fremgår dog ikke klart hvordan skov og vand i skov beskyttes mod høj ammoniak/ammonium gennem dette lovforslag. Ud over henvisninger til beskyttelse af skov i henhold til Natura-2000 er skov ikke nævnt specifikt i teksten.

Følgende fire punkter bør indgå i overvejelser vedrørende beskyttelse af skovarealer i nærheden af husdyrbrug herunder overvejelser om afstandskrav:

- 1) Skov øger ruheden i landskabet, hvilket øger afsætningen af N i skov. Man kan også sige at skov (især nåleskov) har stor re filtervirkning end anden vegetation. Derfor er der i vejledningen om VVM-vurdering af ammoniak fra husdyrbrug (Skov- og Naturstyrelsen, 2003, side 25) angivet at estimerne for baggrundsdeposition der beregnes ud fra vejledningen skal ganges med en faktor 1,6 for skov. Formuleringen i vejledningen er ikke tydelig og der er ikke angivet eksempler, hvilket kan være medvirkende til, at depositionen i de sager Skov & Landskab har fået kendskab til, ikke er blevet ganget med denne faktor. Det er oplyst fra amtsmedarbejdere, at denne faktor generelt har været overset indtil for nylig.
- 2) I kanten af skoven er ruheden ekstra stor og afsætningen af N kan være op til 100 kgN/ha/år. Forhøjet deposition kan måles op til 50 meter ind og 100-200 meter ind ved store husdyrbrug (se fx Bak m.fl., 1999). Denne effekt indgår ikke i beregningerne af afsætning, der anvendes ved VVM-vurdering i øjeblikket.
- 3) Som antydnet under pkt. 2 øger husdyrbrug umiddelbart op til skoven afsætningen af ammoniak ganske betydeligt. Vi har undersøgelser af et par ammoniakbelastede nåleskovsbevoksninger som dog lå et stykke væk fra kilderne, her var depositionen 30-40 kgN/ha/år og nitratkoncentrationen under rødzonen 50-100 mg/l (Bak m.fl. 1999; Gundersen m.fl. 2003). Udenlandske undersøgelser i gradienter væk fra husdyrbrug illustrerer hvordan afsætningen falder med afstanden, men påviser også væsentlige ændringer i skovøkosystemet mht. N-kredsløb, ændringer af floraen mod kvælstofelskende arter, mv. Skov & Landskab er i øjeblikket i gang med undersøgelser af afsætningen af N og effekterne heraf i løv- og nåleskov i et område i Midtjylland med stor husdyrtæthed i lokalområdet og staldanlæg umiddelbart op til skoven. Foreløbige resultater svarer til hvad der er fundet i udlandet og vi finder meget høje nitratkoncentrationer i jorden både i løv- og nåleskov.

Skov & Landskab er et selvstændigt center for forskning, undervisning, formidling og rådgivning vedr. skov, landskab og planlægning ved Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole (KVL)

- 4) Med den nuværende N-deposition kan en del af skovarealet ikke akkumulere alt kvælstoffet. Bl.a. småskove i landbrugslandet, skovkanter og skove på tidligere landbrugsjord har væsentligt forøget nitratkoncentration under rodzonen. Skovens beskyttende funktion overfor rent vand er derfor ikke tilstrækkelig for disse arealer. *Skov & Landskab* er netop ved at afslutte et arbejde med en model til forudsigelse af nitratudvaskningen fra skov ud fra tilgængelige oplysninger om beliggenhed, skovtype, jord (Gundersen, 2006). Dette værktøj er rettet mod at estimere nitratudvaskningen til grundvandet fra skovarealer i forbindelse med indsatsplanlægningen. Med lidt yderligere udvikling (evt. i samarbejde med DMU) vil dette værktøj kunne anvendes i VVM sammenhæng til at risikovurdere ændringer i N-udvaskning ved øget (eller reduceret) husdyrtæthed i et landskab/opland med en vis andel af skov. En sådan risikovurdering foretages i øjeblikket alene for landbrugsarealer i et opland, men i oplande med skov er det også relevant at vurdere ændringer i udvaskningen i skov, der sker via ændringer i ammoniakfordampning fra husdyrbrug.

Med baggrund i disse fire punkter foreslår *Skov & Landskab* at man indarbejder og tydeliggør beskyttelsen af skov som en del af lovforslaget. Vi bistår gerne med flere oplysninger.

Referencer:

- Bak, J., Tybirk, K., Gundersen, P., Jensen, J.P., Conley, D. & Hertel, O., 1999. Natur- og miljøeffekter af ammoniak. Ammoniakfordampning - redegørelse nr. 3. Danmarks Miljøundersøgelser, 66 s.
<http://www.agrsci.dk/ammoniak/Natur%20og%20miljoe.html>
- Gundersen, P., 2006. Nitratudvaskning fra skovarealer – model til risikovurdering. *Skov & Landskab* (rapport ventes offentliggjort september).
- Gundersen, P., Schmidt, I.K., Hansen, K., Pedersen, L.B. & Vesterdal, L., 2003. Nitrat i vand under skove. I: Raulund-Rasmussen, K. & Hansen, K. (Red.), 2003. Grundvand fra skove – muligheder og problemer. Skovbrugsserien nr. 34, *Skov & Landskab*, Hørsholm, side 31-60.
<http://www.sl.kvl.dk/Publikationer/Udgivelser/RaadgivningsPublikationer/SKB34.aspx?katid={43FD7CA7-82F0-4B2F-90EF-8E228315AECC}>
- Skov- og Naturstyrelsen, 2003 (opdateret 2005). Vejledning vedrørende sagsvurdering for lokale miljøeffekter som følge af luftbærent kvælstof ved udvidelse og etablering af husdyrbrug. Skov- og Naturstyrelsen. 34 s. (elektronisk).

DET ØKOLOGISKE RÅD
FREMTIDENS MILJØ SKABES I DAG

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

16. august 2006.

Høringssvar vedr. Forslag til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Det Økologiske Råd finder, at målet med loven bør være - inden for en kort årrække - at stoppe husdyrproduktionens meget skadelige effekter på naturen og miljøet samt dets store gener for naboer og andre, der opholder sig i det åbne land.

Lovforslaget lever hverken op til dette mål eller til Danmarks forpligtelse til at forebygge, begrænse og så vidt muligt fjerne forurening gennem en integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening i henhold til EU's direktiv om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening (IPPC-direktivet 96/91/EF).

Lovforslaget sætter sig mellem 2 stole. På den ene side indebærer det, at kommunalbestyrelsen ikke må meddele tilladelse til en husdyrproduktion, medmindre husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af de bedste tilgængelige teknologier. På den anden side giver det ministeren bemyndigelse til at bestemme, at kommunalbestyrelserne ikke må kræve dette, men alene må stille krav, der kan opfyldes uden anvendelse af de bedste tilgængelige teknologier.

Husdyrproduktionens forurening med ammoniak medfører også skadelige effekter på naturen og miljøet uden for de 1.000 m brede bufferzoner, der bliver udlagt omkring særligt ammoniakfølsomme naturtyper. Der er derfor behov for anvendelse af renere teknologier og den bedste tilgængelige teknik på alle større husdyrbrug i Danmark.

Det Økologiske Råd finder på den baggrund, at der skal foretages væsentlige skærper af lovforslaget både for at minimere ammoniak-, nitrat- og fosforforureningen samt lugtgenerne og for at undgå en sag ved EU-Domstolen for overtrædelse af IPPC-direktivet.

Det Økologiske Råd har følgende anbefalinger:

- Ammoniakudslippet fra husdyrbrug på over 75 dyreenheder (DE) skal reduceres med langt mere end 15% og gradueres efter bedriftsstørrelse, staldsystem og husdyrart.
- Inden for bufferzonerne på 1.000 meter omkring særligt ammoniakfølsomme naturtyper skal der generelt stilles skrappe krav end bedste tilgængelig teknologi.
- Inden for bufferzonerne skal der ikke kunne tillades udvidelser af husdyrproduktionen, medmindre naturens tålegrænser er overholdt.
- Uden for bufferzonerne skal der generelt stilles krav om anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi.

- Der skal stilles krav om fosforbalance i oplande til Natura 2000 områder, hvor fosfortallet er større end 4, og fosforoverskuddet må højst være 4 kg P/ha/år på arealer med fosfortal på 3,0-4,0 i en overgangsperiode, hvorefter der skal stilles krav om fosforbalance.
- Det ensartede beskyttelsesniveau må ikke forringe det nuværende amtslige beskyttelsesniveau, hvor det må forventes at skulle skærpes som følge af gennemførelsen af Vandrammedirektivet eller Natura 2000.
- Det skal præciseres i loven, at enhver udvidelse af produktionen målt i dyreenheder og enhver produktionsændring, der medfører øget forurening kræver en godkendelse af hele husdyrbruget, dvs. alle ejendommens eksisterende og nye anlæg.
- Kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi skal være opfyldt for både bedriftens eksisterende anlæg og for de nyetablerede anlæg, inden der kan meddeles tilladelse til at tage de nyetablerede anlæg i brug.
- For at reducere ammoniakforureningen og lugtgenerne fra de eksisterende husdyrbrug skal den gældende administration af miljøbeskyttelsesloven skærpes, idet størstedelen af de eksisterende husdyrbrug i en længere årrække fremover fortsat vil blive reguleret af miljøbeskyttelsesloven.
- Der bør ikke fastsættes et generelt afstandskrav på 100 m for folde til løsgående svin i forhold til naboer, men kommunerne skal have pligt til at meddele påbud om afstandskrav for folde, der medfører gener for naboerne.
- Den nye lovs overgangsbestemmelser bør ikke svækkes. Det er af afgørende betydning for naturen, naboerne og udviklingen af renere teknologier, at alle husdyrbrug, der ikke har modtaget alle de nødvendige tilladelser inden 1. januar 2007 bliver omfattet af den nye lovs regler.

1. Lovforslagets krav til ammoniakreduktion er uambitiøst

I "Rapport fra udredningsgruppen vedr. budget- og velfærdsøkonomiske konsekvenser for landbruget ved ændring af miljøgodkendelsen af husdyrbrug" er der opstillet 3 scenarier for reduktion af ammoniakudslippet i forhold til bedste staldsystem.

Scenarie 1: Ingen reduktion af ammoniakudslippet

Scenarie 2: 30% reduktion i ammoniakudslippet

Scenarie 3: 60% reduktion af ammoniakudslippet

Ifølge lovforslaget skal ammoniakudslippet generelt kun reduceres med 15 % i 2007 i forhold til det bedste staldsystem for alle husdyrtyper, alle staldtyper og alle bedriftsstørrelser over 75 dyreenheder (DE). Det giver dermed landbrugsbedrifterne mulighed for i stort omfang at etablere, udvide og ændre husdyrproduktionen uden at anvende de nye rensningsteknologier, der effektivt vil kunne reducere deres ammoniakudslip og lugtgener til glæde for såvel naturen, miljøet og naboerne.

2. Lovforslaget er i strid med IPPC-direktivets krav om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT)

Lovforslaget og dets bemærkninger vedrørende anvendelse af bedste tilgængelige teknologi (BAT) forekommer selvmodsigende og i strid med IPPC-direktivet, der omfatter alle husdyrbrug med over 100-270 dyreenheder (DE) afhængig af husdyrarten.

I lovforslagets § 11 står, at kommunalbestyrelsen ikke må meddele tilladelse til etablering, udvidelse eller ændringer af husdyrbrug over 75 dyreenheder (DE), medmindre husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

I lovforslagets § 24, stk. 4 pkt. 5 står, at kommunalbestyrelsen skal sikre sig, at husdyrbrug drives på en sådan måde, at der i det omfang forurening ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige renseteknik.

Den bedste tilgængelige renseteknik for svinebrug er i dag kemisk ammoniakfjernelse. Her findes der en godkendt BAT på 50% ammoniakreduktion og en kandidat til BAT på 90% ammoniakreduktion.

Men af bemærkningerne til lovforslaget på side 20, 40 og 41 fremgår det, at der er indgået en politisk aftale om, at reguleringen af ammoniakbelastningen skal omfatte et generelt reduktionskrav uden for bufferzonerne på 15% i 2007 og 20% i 2008 i forhold til bedste staldsystem, og at der kun inden for bufferzonerne kan stilles skrappe krav.

Reduktionskravet er endvidere ens for alle husdyrproduktioner, selv om ammoniakforureningen f.eks. er væsentlig større pr. dyreenhed for fjerkræ og svin end for kvæg. I 2004 var ammoniakforureningen 47 kg N pr. dyreenhed for fjerkræ, 28 kg N for svin og 19 kg N for kvæg.

Ifølge IPPC-direktivet skal grænseværdier for forureningen baseres på den bedste tilgængelige teknologi, uden at der foreskrives anvendelse af en bestemt teknik eller teknologi, og under hensyn til det pågældende anlægs tekniske karakteristika, geografiske beliggenhed og de lokale miljøforhold; godkendelsesvilkårene skal under alle omstændigheder indeholde vilkår om begrænsning af langtrækkende eller grænseoverskridende forurening i videst muligt omfang, samtidig med at der sikres et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Det Økologiske Råd finder på den baggrund, at det er i strid med IPPC-direktivet at udmelde et generelt reduktionskrav på 15% i 2007 for alle husdyrproduktioner, for alle staldsystemer og for alle bedrifter over 75 dyreenheder uden for bufferzonerne. Danmark er forpligtet af IPPC-direktivet til også uden for bufferzonerne generelt at anvende den bedste tilgængelige teknologi, der p.t. indebærer mindst 50% reduktion af ammoniakforureningen fra ventilationsskorstene på de fjerkræ- og svinebedrifter, der er omfattet af IPPC-direktivet.

I bufferzonerne er Danmark ifølge IPPC-direktivet forpligtet til generelt at stille skrappe krav end den bedste tilgængelige teknologi. Det vil typisk være kandidater til den bedste tilgængelige teknologi, der p.t. indebærer op til 95% reduktion af ammoniakforureningen fra ventilationsskorstene på de fjerkræ- og svinebedrifter, der er omfattet af IPPC-direktivet.

Ifølge lovforslagets § 36 kan ministeren fastsætte regler om, på hvilke vilkår tilladelser og godkendelser kan meddeles, og ministeren kan fastsætte regler for beskyttelsesniveauet til brug for afgørelser efter denne lov, herunder hvad der er væsentlige virkninger på miljøet. Disse bemyndigelser til ministeren vil reelt betyde, at kommunalbestyrelserne (og i sidste ende Miljøklagenævnet) forhindres i at følge IPPC-direktivets bestemmelser om anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i miljøgodkendelserne for husdyrbrug.

Det Økologiske Råd finder, at Danmark overtræder IPPC-direktivet ved at give ministeren bemyndigelse til at fastsætte vilkår og til at udmelde et beskyttelsesniveau til kommunerne, som forhindrer dem i at opfylde IPPC-direktivets krav om, at der skal træffes alle de nødvendige forebyggende foranstaltninger mod forurening, navnlig ved anvendelsen af den bedste tilgængelige teknik.

Det Økologiske Råd er på den baggrund indstillet på at anmode Kommissionen om at indbringe Danmark for EU-domstolen, hvis miljøministeren får hjemmel til at forhindre kommunerne i at opfylde IPPC-direktivets krav om anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi uden for bufferzonerne.

3. Husdyrbrug inden for 300 meter bufferzonen bør ikke tillades udvidet

Af lovforslagets § 14 fremgår, at det blot skal sikres, at der ved udvidelser af bedrifter inden for 300 m bufferzonen ikke sker en øget ammoniakforurening fra det samlede anlæg. Det vil betyde, at udvidelsen ikke kommer naturen til gode, men at den tværtimod skader de mest sårbare naturområder ved at fastholde en forureningskilde, der ellers ville lukke.

Danmark er inden for bufferzonerne forpligtet til generelt at stille skrappe krav end den bedste tilgængelige teknologi. Derfor vil Danmark være forpligtet til at stille krav om op til 95% ammoniakreduktion fra ventilationsskorstene på de fjerkræ- og svinebedrifter, der er omfattet af IPPC-direktivet. Det vil således være i strid med IPPC-direktivet blot at kræve uændret ammoniakforurening ved en udvidelse af produktionen inden for bufferzonerne.

Det Økologiske Råd er på den baggrund indstillet på at anmode Kommissionen om at indbringe Danmark for EU-domstolen, hvis lovforslaget reelt fører til, at kommunerne kun kan kræve – eller kun kræver – at ammoniakforureningen ikke forøges, i stedet for at stille skrappe krav end den bedste tilgængelige teknologi inden for bufferzonerne, dvs. op til 95% ammoniakreduktion.

4. Etablering og udvidelser af husdyrbrug inden for 300-1.000 meter bufferzonen bør begrænses yderligere

Ifølge lovforslagets § 28 skal kommunalbestyrelsen ved vurdering af en ansøgt etablering, udvidelse eller ændring af husdyrbrug, der ligger i en afstand fra 300 til 1.000 meter fra naturtyper, for hvilke der gælder et afstandskrav, vurdere merdepositionen af ammoniak fra stald og lager og i nødvendigt omfang stille vilkår, der begrænser merdepositionen fra stald og lager. Ministeren kan fastsætte regler om hvilken merdeposition, der vurderes at kunne have en væsentlig virkning på miljøet.

Det Økologiske Råd finder ikke, at der bør tillades etablering af intensiv husdyrproduktion inden for 1.000 meter fra naturtyper, for hvilke der stilles afstandskrav, medmindre naturtypernes tålegrænser er overholdt. Tilladelse til udvidelser af produktionen inden for en afstand på 300 - 1.000 meter bufferzonerne bør kun tillades, hvis det fører til en væsentlig reduktion i ammoniakforureningen gennem anvendelse af skrappe virkemidler end den bedste tilgængelige teknologi.

Det Økologiske Råd finder endvidere, at bemyndigelsen til ministeren til at fastlægge generelle regler om hvilken merdeposition, der vurderes at have en væsentlig virkning på miljøet, er i strid med både IPPC-direktivet og med lovforslagets generelle regler om, at kommunalbestyrelsen ikke kan meddeles tilladelse til et husdyrbrug, medmindre husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik.

5. Upræcise formuleringer omkring udvidelser og væsentlig påvirkning af miljøet

Det fremgår af lovforslagets § 17 og 21, at udvidelse og ændring af husdyrbrug kræver en forudgående tilladelse. I lovforslagets § 23 står, at husdyrbrug ikke må udvides eller ændres på en måde, som kan indebære øget forurening eller andre virkninger på miljøet, uden en forudgående

godkendelse af hele husdyrbruget. I bemærkningerne på side 31 står, at alle husdyrbrug over 75 dyreenheder fremover skal have en miljøgodkendelse ved etablering, udvidelse eller ændring, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet.

I bemærkningerne på side 72 står, at "Husdyrbrug kan dog i løbet af en årrække foretage flere udvidelser med få års mellemrum, hvor de enkelte udvidelser isoleret set ikke giver en væsentlig påvirkning af miljøet, men hvor udvidelserne samlet set vil kunne give en væsentlig påvirkning af miljøet.

Formuleringerne er upræcise. De kan læses, som om enhver udvidelse af en husdyrproduktion f.eks. målt i dyreenheder kræver en godkendelse af hele husdyrbruget. Det kan også læses, som om der godt kan foretages udvidelser og ændringer i produktionen, blot det ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet. Hvis lovforslaget medfører, at produktionen kan udvides uden tilladelse, hvis blot det ikke medfører en væsentlig påvirkning af miljøet, vil det betyde, at mange landbrug vil kunne udvide produktionen ganske betydeligt uden at få en miljøgodkendelse, f.eks. ved at tage lette og billige reduktionsmetoder i anvendelse såsom foderoptimering. På den måde vil de kunne slippe for krav om anvendelse af renere teknologier og bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniakforureningen og lugtgenerne, selv om produktionen udvides.

Det Økologiske Råd anbefaler på den baggrund, at det præciseres i lovforslaget, at enhver udvidelse af produktionen målt i dyreenheder kræver en godkendelse af hele husdyrbruget, og at enhver produktionsændring, der medfører en forøget forurening fra blot en forureningsparameter, ligeledes kræver en godkendelse af hele husdyrbruget.

6. Miljøgodkendelsens krav om bedste tilgængelige teknologi skal opfyldes for hele anlægget, inden produktionen udvides

Af lovforslagets § 24 fremgår, at en godkendelse af husdyrbrug over 75 DE består af en godkendelse af anlægget på ejendomsniveau og en godkendelse af bedriftens arealer. Der kan således ikke meddeles godkendelser til dele af et anlæg f.eks. udvidelser, men kun til hele anlægget incl. eksisterende anlæg.

Af bemærkningerne til lovforslaget på side 39 står: "Kravet om BAT vil gælde for både de eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af en ændring eller en udvidelse. For krav til eksisterende dele af et anlæg forudsættes det, at der indrømmes virksomheden en rimelig frist til at imødekomme de nye krav."

Det Økologiske Råd finder, at kravet om BAT også skal være opfyldt for de eksisterende dele af anlægget, inden der kan meddeles tilladelse til at tage nyetablerede dele af anlægget i brug. Det er ikke rimeligt, at en udvidelse af en husdyrproduktion kan godkendes efter den nye lovgivning, uden at dens problemer med ammoniakforurening og lugtgener er blevet løst. Naboerne må selvfølgelig have en forventning om, at lugtgenerne forsvinder, når der er meddelt en miljøgodkendelse med krav om anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi. En miljøgodkendelse bør ikke være en elastik, som betyder, at der kan gå år, inden kravene i miljøgodkendelsen skal være opfyldt. Det skal heller ikke være muligt at undlade at opfylde miljøgodkendelsens krav i forhold til de eksisterende anlæg ved at udskyde eller opgive den ansøgning om udvidelse, der har ligget til grund for miljøgodkendelsen.

Det Økologiske Råd anbefaler på den baggrund, at kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi skal være opfyldt for både bedriftens eksisterende anlæg og for nyetablerede anlæg, inden

en frist på 2 år fra miljøgodkendelsen er meddelt, og inden der kan meddeles tilladelse til at tage nyetablerede anlæg i brug.

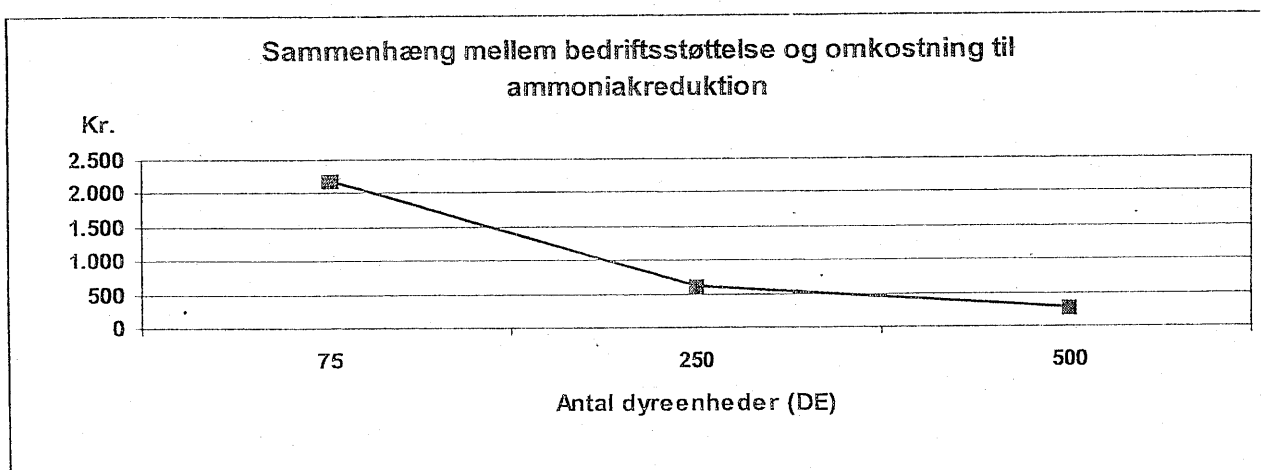
7. Der mangler proportionalitet i kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknologi

Det fremgår af principaftalen af 17. juni 2005, at der skal være proportionalitet mellem de krav, der stilles til den enkelte landmand og omkostningerne ved at gennemføre dem. Det skal ifølge aftalen også vurderes, hvor store krav til reduktion af ammoniakfordampning, der kan stilles til hhv. en mindre og en større bedrift, da den økonomiske formåen er forskellig.

Der er i lovforslaget ingen proportionalitet mellem de krav, der stilles til den enkelte landmand og omkostningerne ved at gennemføre dem, idet der er fastsat det samme ammoniakkrav på 15% for alle typer af husdyrproduktioner, alle staldsystemer og for alle bedriftsstørrelser over 75 DE.

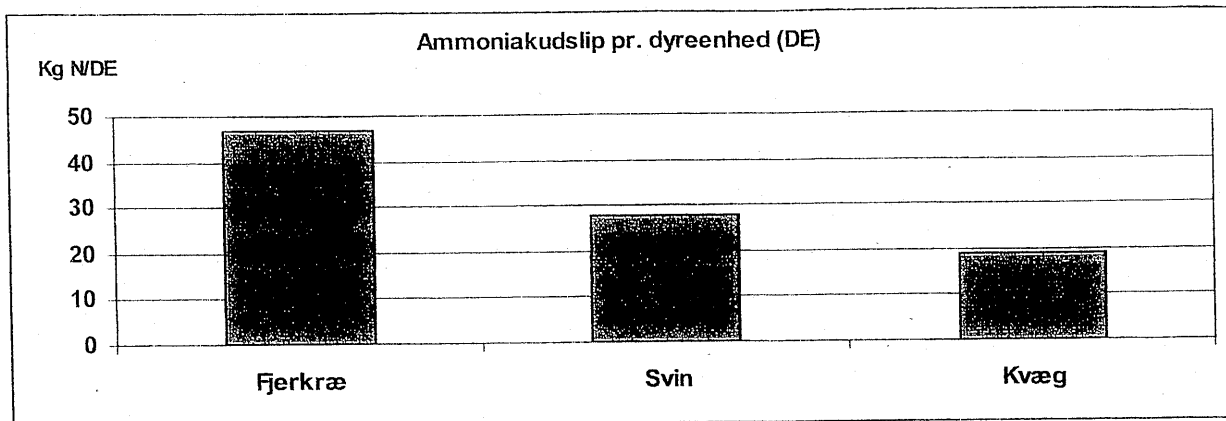
Det Økologiske Råd anbefaler, at der stilles skrapere krav til bl.a. fjerkræ- og svinebrug, fordi de har en meget høj ammoniakfordampning pr. dyreenhed. Endvidere bør der stilles skrapere krav til store end små husdyrproduktioner, fordi det er billigere at anvende de bedste tilgængelige teknologier i store produktioner.

Det fremgår af "Rapport fra udredningsgruppen vedr. budget- og velfærdsøkonomiske konsekvenser for landbruget ved ændring af miljøgodkendelsen af husdyrbrug", at nettoomkostningen pr. dyreenhed ved syretilsætning til gylle i slagtesvinebesætninger er 2.203 kr./DE for et anlæg på 75 DE, 614 kr./DE for anlæg på 250 DE og 276 kr./DE for anlæg på 500 DE. Da det således er 8 gange dyrere pr. DE at reducere ammoniakforureningen på et anlæg med 75 DE end på et anlæg med 500 DE, bør der stilles skrapere krav til store anlæg end små anlæg.

Figur 1: Sammenhæng mellem bedriftsstørrelse og omkostning til ammoniakreduktion ved syretilsætning til gylle.

Rensningskravene for ammoniak bør endvidere gradueres efter husdyrart, så der bliver højest for fjerkræstalde og lavest for kvægstalde, idet ammoniakforureningen fra fjerkræstalde er ca. 47 kg N/DE, fra svinestalde ca. 28 kg N/DE for svin og fra kvægstalde ca. 19 kg N/DE.

Figur 2: Ammoniakudslip pr. dyreenhed (DE) for fjerkræstalde og svine- og kvægstalde baseret på gylle.

Det Økologiske Råd anbefaler på den baggrund, at der stilles minimumskrav som angivet i Tabel 1 for reduktion af ammoniakudslippet fra svine- og kvægstalde baseret på gylle og fra fjerkræstalde.

Bedriftsstørrelse	Kvægstalde	Svinestalde	Fjerkræstalde
75-150 DE	15%	20%	40%
150-250 DE	30%	40%	60%
250-500 DE	40%	60%	75%
Over 500 DE	50%	75%	90%

Tabel 1: Det Økologiske Råds forslag til minimumskrav for reduktion af ammoniakudslippet fra svine- og kvægstalde baseret på gylle og fjerkræstalde graderet efter bedriftsstørrelse og husdyrart.

8. Fosforbalance i oplande til Natura 2000 områder, hvor fosfortallet er større end 4.

Det fremgår af den politiske aftale, at der kun stilles krav om fosforbalance i oplande til Natura 2000 områder, hvor fosfortallet er over 6,0. Der står følgende i DMU's faglige rapport nr. 566 "Begrænsning af fosfortab fra husdyrbrug" side 13: "Et fosforniveau på 2 til 4 anses for at være optimalt for planteproduktion (Knudsen og Heckrath 2005), mens fosfor ikke er begrænsende for planteproduktionen på jord med højere fosfortal. Ved fosfortal 2-4 anbefales det, at der tilføres fosfor svarende til fraførslen, ved fosfortal over 4 anbefales en tilførsel mindre end fraførslen, indtil fosfortallet igen falder til et niveau under 4 (Knudsen 2000)."

Lovforslaget vil således medføre, at fosfortallet kan fortsætte med at stige op til 6, selv om der ikke er noget dyrkningsmæssigt grundlag for at gødske til et fosfortal på over 4. Der er således reelt tale om, at et overskud af fosfor fra landbrugsproduktion bortskaffes gennem deponering på landbrugsjord.

Det Økologiske Råd finder, at det vil være i strid med Natura 2000 direktiverne at tillade deponering af fosfor i oplandene til Natura 2000 områderne, når overfladisk afstrømning og udvaskning af fosfor kan udgøre en risiko for disse områders plante- og dyreliv.

Det Økologiske Råd anbefaler på den baggrund, at der stilles krav om fosforbalance i oplande til Natura 2000 områder, hvor fosfortallet er større end 4, og at fosforoverskuddet højst må være 4 kg P/ha/år på arealer med fosfortal på 3,0-4,0 i en overgangsperiode, hvorefter der stilles krav om fosforbalance.

9. Det ensartede beskyttelsesniveau må ikke forringe det nuværende amtslige beskyttelsesniveau, hvor det må forventes at skulle skærpes som følge af gennemførelsen af Vandrammedirektivet eller Natura 2000.

Variationen i det amtslige beskyttelsesniveau afspejler dels en forskellig prioritering af natur- og miljøbeskyttelsen, dels jordbundsmæssige, geografiske og jordbrugsmæssige forskelle m.m. og dels forskelle i naturområdernes behov for beskyttelse.

Det Økologiske Råd finder på den baggrund, at der kan være grundlag for at fastsætte et minimumsbeskyttelsesniveau af hensyn til gennemførelsen af Vandrammedirektivet og Natura 2000, men at det vil være meningsløst og uforståeligt, hvis der kræves en forringelse af det amtslige beskyttelsesniveau, hvor det må forventes at skulle skærpes igen om få år som følge af gennemførelsen af Vandrammedirektivet eller Natura 2000.

10. Miljøkravene skal også skærpes til de husdyrbrug, der ikke er omfattet af den nye lov Lovforslaget vil betyde, at husdyrbrug først bliver omfattet af den nye lov, når de har fået en miljøgodkendelse i henhold til loven. Størstedelen af husdyrbrugene – herunder mange store - vil derfor i en længere årrække fortsat være reguleret af miljøbeskyttelsesloven.

Det Økologiske Råd anser forventningerne om, at stort set hele husdyrproduktionen vil være omfattet af den lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug i løbet af 10 år for helt urealistiske. Mange eksisterende bedrifter vil kunne fortsætte produktionen i de nye stalde, der er blevet opført i de seneste år og lade eventuelle udvidelser af produktionen ske på andre ejendomme.

Det Økologiske Råd anbefaler på den baggrund, at der bør ske en væsentlig skærpelse af den gældende administration af miljøbeskyttelsesloven i forhold til husdyrbrug. Der er især behov for, at der kan meddeles påbud til husdyrbedrifter om reduktion af ammoniakforureningen og af lugtgener, hvor det kan ske uden uforholdsmæssigt store omkostninger, og hvor ammoniakforureningen og lugtgenerne skaber særlige problemer for naturen eller naboerne.

11. Afstandskrav på 100 m for folde til løsgående svin

Det fremgår af lovforslagets side 44, at der i loven indføres et afstandskrav på 100 m for folde til løsgående svin i forhold til naboer. Fra 2008 vil forslaget omfatte alle folde.

Lugt- og fluegener m.m. fra løsgående svin er generelt små, og afhænger både af husdyrtæthed og placeringen af foderplads m.m. Hvor foldene blot støder op til en anden dyrket mark er afstandskravet uden proportionalitet i forhold til svinefarme, der giver lugtgener i mange hundrede meters afstand.

Det Økologiske Råd anbefaler på den baggrund, at der ikke indføres et generelt afstandskrav på 100 m for folde til løsgående svin i forhold til naboer, men at kommunerne får pligt til at meddele påbud om afstandskrav for folde, der medfører væsentlige gener for naboerne.

12. Overgangsbestemmelser

Ifølge lovforslagets overgangsbestemmelser er det kun i de tilfælde, hvor alle de nødvendige tilladelser til etablering, udvidelser eller ændring af husdyrbrug er meddelt inden 1. januar 2007, at husdyrbrug kan etableres efter 1. januar 2007 uden godkendelse efter de nye regler.

Det Økologiske Råd finder det af afgørende betydning, at disse overgangsbestemmelser ikke bliver svækket, da loven ellers ikke vil få nogen virkning i 2007 og dermed hverken vil forbedre natur- og miljøbeskyttelsen, reducere lugtgenerne eller fremme udviklingen og anvendelsen af de bedste tilgængelige teknologier i de første par år.

Med venlig hilsen

Hans Nielsen

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Dato	Journalnr.	Sagsbehandler	Tlf. nr.
16. august 2006	8-50-2-06 Bedes oplyst ved henvendelse	AMQ	

Bemærkninger til lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Miljøministeriet har den 28. juni 2006 sendt ovennævnte lovforslag i høring med svarfrist den 16. august 2006. Forslaget er en udmøntning af den politiske aftale, som regeringen den 22. juni 2006 offentliggjorde at have indgået med Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre.

Hermed Århus Amts bemærkninger til forslag til Lov om Miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Generelle bemærkninger

For at få et ensartet udgangspunkt for behandlingen af ansøgninger om etablering/udvidelser af husdyrproduktioner har amterne i de senere år i samarbejde udarbejdet tekniske anvisninger til fælles brug ved sagsbehandlingen.

Efter at være tiltrådt af amternes tekniske direktører blev anvisningerne den 2. december 2005 udsendt til samtlige amter. Disse anvisninger danner således nu grundlaget for de amtslige forvaltningers arbejde med VVM for husdyrbrug - herunder forvaltningernes indstillinger til udvalgene for teknik og miljø.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er det tilstræbt at få fastlagt et ensartet beskyttelsesniveau, som omtrent svarer til gennemsnittet af det amtslige niveau.

Efter at have gennemlæst lovforslag samt bemærkninger er det Århus Amts opfattelse at der med den nye lov bliver tale om væsentlige lempelser indenfor beskyttelsen af såvel naturområderne som overflade- og grundvand.

For så vidt angår naturområderne er det bemærkelsesværdigt, at der alene skal foretages vurderinger i forhold til ganske få af de naturtyper som i dag er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, og som af Skov- og Naturstyrelsen i øvrigt betegnes som kvælstoffølsomme. Dette er yderligere uforståeligt i betragtning af, at der netop i årene 2004-2005 er foretaget en kortlægning af størsteparten af de kvælstoffølsomme naturtyper inden for alle habitatområder i landet i forbindelse med udarbejdelse af basisanalyserne for Natura 2000-områderne. Hertil kommer at skovkortlægningen skal

afsluttes i 2006. Der foreligger således udpegninger, som kommunerne let vil kunne inddrage i deres sagsbehandling.

Vedrørende **overfladevand** foreligger en omfattende dokumentation af miljøtilstanden og amterne foretager i dag vurderinger i forhold til den målsætning der er medtaget i regionplanerne, således at der er overensstemmelse mellem målsætninger og de afgørelser der træffes. For en overvejende del af vandområderne gælder det at målsætningerne ikke er opfyldt. Ifølge de nye regler er det kun de små vandområder som lukkede fjorde, norer og brakvandssøer som er "sårbare". Fremover vil der således ikke skulle foretages reguleringer i forhold til et vandområde som Mariager Fjord. Et område som amterne, kommunerne og interesseorganisationer i fællesskab har udarbejdet handlingsplan for. Tilsvarende gælder for Randes Fjord, der ifølge lovforslaget må betegnes som robust, fordi der er tale om et meget stort opland til et vandområde, uanset at dette i øvrigt delvist er udpeget som Natura 2000 område.

For **drikkevandet** skal fremover alene foretages reguleringer indenfor de områder hvor der foreligger en allerede vedtagen indsatsplan. Efter Vandforsyningsloven har amterne foretaget en grundig kortlægning af vandressourcerne. Efter særlige retningslinier fra Miljøstyrelsen er der udpeget særlige nitratfølsomme områder, hvor grundvandet på grund af ringe beskyttelse er særligt udsat i forhold til nedsivning af nitrat. På trods af den viden der således er oparbejdet om beliggenheden af de sårbare områder, er det ikke noget der skal anvendes i administrationen. Her forefindes således et administrationsgrundlag med baggrund af (fortsat) gældende lov og efterfølgende demokratisk udpegningsproces via regionplan.

- /. De enkelte områder er uddybende kommenteret i vedlagte notat.

Konsekvenser af den lempede administration

Århus Amt har foretaget undersøgelser og udpegninger af de følsomme områder både vedrørende natur, overfladevand og grundvand, så administrationsgrundlaget er parat for kommunerne. Der er gældende målsætninger optaget i Regionplanen og der foreligger vurdering af, om målsætningen er opfyldt. De miljøgodkendelser, der udstedes uden at tage højde for denne foreliggende viden, vil derfor næppe kunne strammes ved erstatningsfrit påbud, når Danmark skal leve op til forpligtigelser i EU-direktiver.

Konsekvenserne af at se bort fra eksisterende viden om sårbarhed og manglende målopfyldelse, må derfor blive, at samfundet kan få unødvendige udgifter til at tilbagekøbe de miljøgodkendelser, som kommunerne udsteder i de kommende år, mod bedre viden. Danmark har forpligtiget sig til den nødvendige indsats for at sikre at miljømålsloven opfyldes.

Administrative konsekvenser

Med lovforslaget sigtes på at forenkle miljøreguleringen af landbruget, at reducere de administrative byrder samt sikre en hurtigere, gennemskuelig og ensartet

sagsbehandling

I forhold til den hidtidige administration, hvor kommunerne har fungeret som miljømyndighed og amterne som planmyndighed på VVM-området er det fornuftigt at samle bestemmelser vedr. husdyrbrug i én lov og hos én myndighed.

En lang række begreber er klart definerede i loven, og det er præciseret hvordan særlige situationer skal håndteres.

Der lægges op til at, der inden 1. januar 2007 vil være en samlet vejledning til kommunernes sagsbehandling, og at denne vejledning meget præcist og udførligt vil kunne guide den kommunale sagsbehandler igennem en godkendelse. En sådan præcisering og udførlig gennemgang af sagsområdet vil naturligvis lette arbejdet for kommunerne, ligesom det vil sikre en vis ensartethed kommunerne imellem.

For at sikre et ensartet grundlag for kommunernes administration, og for at sikre kommunerne mulighed for at kunne gå i gang med administrationen på området, bør der af vejledningen fremgå en samlet liste over de særligt sårbare vandområder.

Klageadgang

Det må fremover forventes at der kan være væsentlige interessekonflikter mellem kommunerne. Kommunalbestyrelserne vil fremover skulle træffe afgørelse i sager hvor slutrecipienten er et vandområde eller et naturområde i en anden kommune. Der bør derfor gives en klageadgang til kommunalbestyrelserne

Med venlig hilsen

Jytte A. Heslop
Natur og Miljøchef

NOTAT

Bemærkninger til lovforslag

Ammoniak

Internationale naturbeskyttelsesområder

Det fremgår af lovbemærkningerne (side 26), at der er 7 naturtyper, hvor tålegrænsen med sikkerhed er overskredet og 42 habitatnaturtyper, hvor tålegrænsen kan være overskredet.

Alligevel har man i § 8 valgt kun at fokusere på et begrænset udvalg af disse naturtyper, og i lovbemærkningerne (side 70) er det anført, at "andre særlige sårbare naturtyper" som er anført i VMP III aftalen foreløbigt kun er udmøntet i ammoniakfølsomme søer, mens kildevæld, hængesæk og andre kærsumfund først inddrages med Natura 2000-planlægningen.

Dette forekommer uforståeligt eftersom der i årene 2004-2005 er foretaget en kortlægning af størsteparten af de kvælstoffølsomme naturtyper inden for alle habitatområder i landet i forbindelse med udarbejdelse af basisanalyserne for Natura 2000-områderne. Hertil kommer at skovkortlægningen skal afsluttes i 2006.

Det skal også bemærkes, at der opereres med en minimumsstørrelse (§ 3-størrelseskriterierne), mens habitatdirektivet ikke indeholder nogen minimumsgrænser. Alt andet lige vil det betyde en ringere beskyttelse end hidtil.

- /. I vedlagte tabel er det forsøgt at gengive en sammenstilling mellem de naturtyper, der er medtaget i § 8 og de kvælstoffølsomme habitatnaturtyper, jf. Skov- og Naturstyrelsens liste af 15. december 2005 over tålegrænseintervaller for habitatnaturtyper. Med undtagelse af enkelte typer er alle de kvælstoffølsomme habitatnaturtyper kortlagt, og denne kortlægning bruges i dag i forbindelse med VVM-screeninger.

Det bør være et princip, at afgørelser træffes på det bedst tilgængelige vidensgrundlag. Dette er ikke tilfælde, hvis man vælger at se bort fra den allerede foretagne kortlægning af kvælstoffølsomme habitatnaturtyper i de internationale naturbeskyttelsesområder.

I modsat fald risikerer man at meddele tilladelse til etablering eller udvidelse af husdyrbrug, som man så efter tilvejebringelse af Natura 2000-planen skal regulere mod erstatningen efter naturbeskyttelseslovens kap. 2A, jf. lovbemærkningerne (side 59).

Natur uden for internationale naturbeskyttelsesområder

I flg. § 24, stk. 2 skal kommunen foretage en vurdering af naturen generelt med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder mv. (alle § 3-områder), men jf. stk. 3 skal der kun stilles vilkår i forhold til naturområderne nævnt i § 8.

I flg. § 8 skal kun højmoser, lobeliasøer, heder > 10 ha og overdrev > 2½ ha regnes med som kvælstoffølsomme naturtyper. Det betyder, at en lang række kvælstoffølsomme naturområder ikke beskyttes mod øget ammoniakbelastning fra husdyrbrug eller mod etablering af nye

husdyrbrug i nærområdet. Dette gælder også en lang række særligt værdifulde naturområder, herunder fredede naturområder med særlige bevaringsværdier, f.eks. rødlistearter og arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

I Århus Amt: Antal områder (areal i ha i parentes)

	Heder	Overdrev
Udenfor Natura 2000	430 (1844)	1574 (2815)
Over 10 ha udenfor	50 (1158)	
Over 2½ ha udenfor		311 (1680)

Det vil med det valgte størrelseskriterium og udelukkelse af bestemte naturtyper, herunder f.eks. fattig- og rijkær, ikke kunne undgås, at der vil fremkomme væsentlige forringelser af værdifulde naturområder beliggende uden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Det fremgår af lovbemærkningerne (side 58), at der uafhængigt af miljøgodkendelsesordningen fortsat vil skulle ske en håndhævelse af naturbeskyttelseslovens bestemmelse om, at der ikke uden dispensation må ske aktiviteter, som vil føre til tilstandsændringer i et § 3-område, samt at miljøgodkendelsen vil kunne indeholde vilkår, der sikrer, at naturbeskyttelsesloven er overholdt.

Der har ikke hidtil været praksis for at behandle udvidelser/etableringer af husdyrbrug som sager, der skulle behandles efter naturbeskyttelseslovens § 3. Hvis naturbeskyttelseslovens § 3 er den eneste beskyttelse af den natur, der ligger uden for de internationale naturbeskyttelsesområder og som ikke er indeholdt i lovforslagets § 8, er der behov for en vejledning til kommunerne om, hvad der skal til for, at en merdeposition kæver § 3-dispensation. Samtidig må det konstateres, at denne type sagsbehandling kræver et godt specialistikendskab til naturtyper. Det vil med den fremtidige bemanning i kommunerne være undtagelsen, at en sådan spidskompetence er til stede.

Beskyttelsesniveau

Det fremgår af lovbemærkningerne (side 27), at lovforslaget viderefører amternes nuværende beskyttelsesniveau bortset fra nye krav til ammoniakemissionen.

Ved beskrivelsen af beskyttelsesniveauet er det tilstræbt, at dette samlet set svarer til omtrent gennemsnittet af det amtslige niveau (side 46).

Der har i årene 2002-2005 været nedsat flere fællesamtslige arbejdsgrupper, hvor der blev skabt enighed mellem amterne om beregningsmetoder, tålegrænser og væsentlighedsgrænser ved VVM-screening af ammoniakpåvirkning af naturområder. Arbejdet har mundet ud i en fællesamtslig Teknisk Anvisning for Ammoniak og Natur, som blev færdig i marts 2006, og som der i amterne er enighed om at anvende. Kriterierne i TA'en følger Naturklagenævnets praksis, jf. NKO 330 og 342, som bl.a. bygger på oplysninger fra Danmarks Miljøundersøgelser samt Skov- og Naturstyrelsen brev til amterne af 16. marts 2005 mv.

Afskæringskriterierne i TA'en indebærer bl.a., at der ikke kan accepteres nogen merbelastning til en naturtype, såfremt tålegrænsen i forvejen er overskredet som følge af baggrundsbelastningen (den kumulative effekt). Det betyder i praksis, at en merbelastning på 0,1 kg N/ha/år betragtes som væsentlig. En merbelastning større end ½-1 kg N/ha/år eller 10 % af baggrundsbelastningen vil i sig selv kunne medføre en væsentlig effekt, jf. NKO 342 og 16. marts-brevet.

I medfør af § 28 i lovforslaget vil ministeren fastsætte nye generelle afskæringskriterier. Det fremgår af den politiske aftale af 22. juni 2006, at afskæringskriteriet fremover vil være på 0,7 kg N/ha/år (dog 0,5 kg N/ha/år ved 2 brug inden for 1000 m og 0,3 kg N/ha/år ved flere brug inden for 1000 m). Det betyder at der ved tre på hinanden følgende udvidelser/etableringer skal accepteres op til 1,5 kg N/ha/år til f.eks. en højmose.

Dette er en væsentlig forringelse af det nuværende beskyttelsesniveau, og det kan næppe være i overensstemmelse med habitatdirektivet, såfremt der er tale om udpegningsgrundlag eller levested for bilag IV-arter.

I lovforslaget vurderes kun husdyrproduktioner inden for 1000 m fra de følsomme naturområder.

Dette er også en væsentlig forringelse i forhold til nuværende praksis, hvor beregninger foretages i et område afhængig af ammoniakemissionens størrelse - op til 3000 m fra naturområdet. Dette fremgår af den Tekniske anvisning, som bygger på Skov- og Naturstyrelsens ”Manual vedr. vurdering af de lokale miljøeffekter som følge af luftbåret kvælstof ved udvidelse og etablering af større husdyrbrug”, 2003.

Nitrat

Overfladevand

Ifølge bemærkningerne til loven baseres beskyttelsesniveauet på en forenklet model, der tager sigte på at beskytte de mest sårbare recipienter i områder med højt husdyrtryk. Ifølge bemærkningerne fokuseres der på de områder der afvander til Natura 2000-områder. Som eksempler på konkrete vandområder, der vurderes at være særligt sårbare, er lukkede fjorde, norer og brakvandssøer.

For de kystnære dele af havet synes beskyttelsen med lovforslaget meget forringet i forhold til den nuværende praksis. Med lovforslagets udgangspunkt om at når oplandet er stort, så skal tilstand og målsætningen for den marine recipient ikke inddrages, er man tilbage i en forældet ”fortyndings- og havet sletter alle spor”strategi. Hermed ses fuldstændig bort fra kumulationen, som ellers er et væsentligt element i den nuværende direktivbestemte administration.

For så følsomt et område som Mariager fjord, hvor det tydeligt er dokumenteret, at yderligere tilførsel af kvælstof er et skridt i den forkerte retning (og en tilsidesættelse af de forbedringer, som er opnået på andre kilder), forudsætter lovforslaget ikke, at det er nødvendigt at vurdere en evt. mertilførsel. Dette er i strid med den handlingsplan, som amtsrådene fra Nordjylland og Århus har vedtaget at administrere ud fra.

Selv for kystområder med meget store oplande som Randers Fjord er der grund til at se på den enkelte merudledning, idet kumulationen af mange små enkeltudledninger er årsagen til den for store samlede udledning og dermed den manglende målopfyldelse i fjorden og det kystnære Natura 2000 område.

Grundvand

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det på side 45, at det kun er i områder, hvor der foreligger en allerede vedtaget indsatsplan mht. nitrat, at der er mulighed for at stille vilkår eller give afslag i forhold til nitratudvaskningen for beskyttelse af drikkevand.

Amterne har hidtil i VVM-arbejdet generelt forholdt sig til drikkevandsbeskyttelsen specielt indenfor de "nitratfølsomme vandindvindingsområder", idet der er taget udgangspunkt i kravet til drikkevand på max. 50 mg NO₃/l.

I Århus Amt er der ca. 60 indsatsområder, og det forventes at ca. 10 indsatsplaner vil være endeligt vedtaget inden udgangen af 2006, hvor indsatsplanlægningen overgår til kommunerne. Der må påregnes at forløbe en ikke ubetydelig årrække før alle indsatsplaner foreligger. På denne baggrund ses lovforslaget som en væsentlig lempelse i forhold til den hidtidige praksis og det må forventes, at en række af de tilladelser, som fremover meddeles indenfor de nitratfølsomme områder, vil skulle "tilbagekøbes" af vandværker/myndigheder.

Flere steder i bemærkningerne, bl.a. på side 38, er anført, at reglerne i lovforslaget ikke erstatter regler i nærmere angivet love, der fastlægger specifikke målsætninger. Her savnes en angivelse af vandforsyningsloven. Vandforsyningsloven fastlægger jvnf. § 13 c, at amtsrådet/kommunalbestyrelsen gennemfører indsatsplaner vedtaget efter § 13, i det omfang de relevante beslutninger ligger inden for dets beføjelser. Kommunalbestyrelsen lægger ved afgørelse af sager inden for dens beføjelser de retningslinjer til grund, der er givet i en indsatsplan vedtaget efter § 13.

Fosfor

Det er uforståeligt hvorfor kun dræned lerjorde skal indgå i vurderingerne. Sandsynligheden for at fosforophobning vil føre til øget fosfortransport, er også til stede på sandjorde, der ikke kan binde så meget fosfor som lerjorde

Målinger i vandløb uden væsentlig punktkildepåvirkning viser gennemgående et højere indhold af opløst fosfor i vandløb i sandede områder (typisk mellem 40 og 90 µg PO₄-P/l) end i vandløb i mere lerede områder (typisk mellem 20 og 60 µg PO₄-P/l). Opløst fosfor udgør fra under halvdelen af den samlede fosfortransport til mere end 80 % med den største andel i sandede oplande.

Nye undersøgelser (endnu ikke publiceret) af fosforkoncentrationen i vandløb i ca. 60 oplande viser, at koncentrationen af opløst fosfor i vandløbene primært er korreleret til fosforoverskuddet i oplandet. Sammenhængen skyldes formentlig, at de oplande, der i dag har de største fosforoverskud, også igennem tidligere tid har modtaget det største fosforoverskud. Fosforoverskuddet er og har typisk været størst på kvægbrug, der primært ligger på mere sandet jord. Dette afspejles også i de regionale opgørelser over fosfortal, hvor den vestlige og nordlige del af Jylland, som har størst andel af sandjord (og af kvægbrug), gennemsnitligt har de højeste fosfortal,

I Holland, hvor man har problemer med øget fosfortab pga. af mætning af jordens bindingskapacitet, er problemet overvejende tilknyttet sandjorde, der afvander til de kanalsystemer, der dræner landbrugsjorden.

Sandjorde bør også indgå i reguleringen – evt. graderet i forhold til afstand til vandløb, ligesom dræned sandjorde (hvor der ofte vil være mere leret underjord) bør indgå.

Desuden bør lavbundslande, herunder inddæmmede arealer, indgå, idet der kan ske en betydelig fosforfrigivelse fra disse arealer.

§ 3-naturtype	Ammoniakfølsom natur ifølge § 8 i lovudkast	Ammoniakfølsomme habitatnaturtyper ifølge Skov- og Naturstyrelsen, 15. december 2005
Moser	Højmoser	2190 Klitlavning (10-20 kg N/ha/år) 4010 Hedemose (10-25 kg N/ha/år) 6410 Tidvis våd eng (15-25 kg N/ha/år) 7110 Højmoser (5-10 kg N/ha/år) 7120 Nedbrudt højmoser (5-10 kg N/ha/år) 7140 Hængesæk (10-15 kg N/ha/år) 7150 Tørvelavning (10-15 kg N/ha/år) 7210 Avneknippemose (15-25 kg N/ha/år) 7220 Kildevæld (15-25 kg N/ha/år) 7230 Riggær (15-25 kg N/ha/år) 91D0 Skovbevokset tørvemose (10-20 kg N/ha/år) 91E0 Elle- og askesump (10-20 kg N/ha/år)
Heder	Alle heder > 2500 m ²	*2130, *2140, 2160, 2170, 2180, 2190, *2250 Kystklitter og klitlavninger (10-20 kg N/ha/år) 2310, 2320, 2330 Indlandsklitter (10-20 kg N/ha/år) 4010 Våd hede (10-25 kg N/ha/år) 4030 Tør hede (10-20 kg N/ha/år) 5130 Enekrat (15-25 kg N/ha/år) 6230* Græsheder (10-20 kg N/ha/år)
Overdrev	Alle overdrev > 2500 m ²	6120 Tørre kalksandsoverdrev (15-25 kg N/ha/år) 6210 Kalkoverdrev (15-25 kg N/ha/år) 6230* Sure overdrev (10-20 kg N/ha/år)
Strandenge	-	6210 Kalkoverdrev (15-25 kg N/ha/år) 6230* Sure overdrev (10-20 kg N/ha/år) 7230 Riggær (15-25 kg N/ha/år)
Ferske enge	-	6410 Tidvis våd eng (15-25 kg N/ha/år) 7230 Riggær (15-25 kg N/ha/år)
Søer	Lobeliasøer Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger Brunvandede søer og vandhuller	3110 Lobeliasøer 3140 Kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger 3160 Brunvandede søer og vandhuller
Skove	-	9110, 9120, 9130, 9150 Bøgeskove (10-20 kg N/ha/år) 9160, 9170 og 9190 Egeskov og egekrat (10-20 kg N/ha/år) 91D0 Skovbevokset tørvemose (10-20 kg N/ha/år) 91E0 Elle- og askesump (10-20 kg N/ha/år)

NOTAT

ROVESTA
MILJØ

DATO: 16. august 2006

VEDR.: Kommentarer og bemærkninger til:
Udkast af 28. juni 2006 til forslag til lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug

Helt overordnet bemærkes det, at der i lovudkastet generelt er kludder i henvisningerne til andre paragraffer. Første gang der er uoverensstemmelse er i § 10, hvor der henvises til tilladelser eller godkendelser efter § 15, § 21 og § 23, som formentlig skal være § 17, § 23 og § 25 jf. lovforslaget. I bemærkningerne til lovforslaget går det også galt f.eks. henvises der til § 3 stk. 3, som slet ikke findes og bemærkningerne vedr. § 40 stk. 3 passer til § 42 stk. 3.

Generelle bemærkninger

ROVESTA Miljø finder (ligesom regeringen) at tiden er inde til at indføre en samlet lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Erfaringen fra de seneste års sagsbehandling er, at lovgivningen ikke har været "up to date" mht. at håndtere visse problemstillinger f.eks. overproduktion, lugtgener, lokalisering samt samspillet mellem miljøgodkendelser og VVM. Udviklingen i landbruget har simpelt hen overhalet den eksisterende lovgivning.

ROVESTA Miljø finder det gavnligt for miljøbeskyttelsen, at der lægges op til, at tilsynsfrekvensen øges til hvert 3. år for de mellemstore husdyrbrug (> 75 DE) og at der skal laves en vurdering af lugtgener for alle husdyrbrug > 75 DE ved etablering, ændring eller udvidelse, som kan medføre forøget forurening eller andre virkninger på miljøet.

Endvidere vil ROVESTA Miljø gerne støtte, at det i lovforslaget er præciseret, at der skal udarbejdes en miljøgodkendelse for hele husdyrbruget: en godkendelse på ejendomsniveau og en godkendelse af bedriftens arealer. Hertil kan vi dog bemærke at der kan være behov for at udarbejde vejledende retningslinier for hvem miljøgodkendelsen skal stiles til, da vi oplever, der kan være forskellige ejere/ansvarlige af/for hhv. ejendommen, stalde/gyllebeholdere og markdriften. Er det altid ejendommens ejer en miljøgodkendelse skal stiles til??

Det er positivt, at der lægges op til at den tilladte produktion kan angives mere fleksibelt i en miljøgodkendelse.

Endelig kan ROVESTA Miljø bemærke, at der i lovforslaget savnes en anmeldeordning for husdyrbrug mellem 3 og 15 dyreenheder. Det er ROVESTAs erfaring, at der i disse år opstår mange hobbybrug > 3 dyreenheder, hvor ejeren ikke har kendskab til reglerne for erhvervsmæssigt husdyrbrug. Hvis ikke etablering af dyrehold, stalde og lign. skal anmeldes til kommunen, vil det blive vanskeligt at føre tilsyn med om forbudsreglerne i lovforslagets kap. 2 overholdes.

Øvrige bemærkninger

§ 3 stk. 2:

Det bør præciseres hvorvidt mundtlige aftaler om udbringning af husdyrgødning fra husdyrbrug (indgået før lovens ikrafttræden) er omfattet af § 3 stk. 2.

§ 13 stk. 1: "...skal fastsætte vilkår til begrænsning af eventuelle lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener fra anlægget". I § 24 stk. 2 og § 26 stk. 2 er der nævnt: "begrænsning af eventuelle gener for naboer (lugt-, støj-, flue-, lysgener, affaldsproduktion mv.)"

NOTAT

Skal disse eksempler på gener ikke være ens alle tre steder?

§ 7, stk. 1, 5) i en afstand mindre end 100 m fra naboskel til folde, uden fast bund og afløb, til svin.

Det bør præciseres, at det gælder naboskel med beboelse og ikke naboskel til mark.

Afsluttende

Vil bekendtgørelser, vejledninger beregningsmodeller mv., der skal udstedes/ændres som følge af den nye lov være klar til den 1. januar 2007???

Hvorledes skal kommunerne forholde sig, hvis det ikke er klar?

Hvordan vil man sikre sig en ensartet behandling af sager i de forskellige kommuner, hvis det ikke er klar?

Hvordan undgås det, at de ressourcer der allerede er anvendt på ansøgninger og sagsbehandling af "gamle sager", er spildt, når sagerne bortfalder ved årsskiftet og der skal fremsendes nye ansøgninger???. Der må være en måde at genbruge en del af oplysningerne på.

NOTERET AF:

Lone H. Sørensen, ROVESTA Miljø I/S, Holbæk.
59 45 02 75, lhs@rovesta.dk

Skov- og Naturstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

16. august 2006

bih

ogp@danskeslagterier.dk

Tlf.: 33732669

Høringssvar til lovforslag vedrørende miljøgodkendelse af husdyrbrug mv.

Dansk Svineproduktion fremsender hermed bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag. Bemærkninger er givet til udkastet af 12. juli 2006.

Indledningsvis vil Dansk Svineproduktion gøre opmærksom på, at det fremsendte høringssvar fra Dansk Landbrug har vores fulde opbakning.

Dog vil vi fremhæve følgende væsentlige områder som særlige vigtige for Dansk Svineproduktion, idet vi fortsat ønsker, at erhvervet skal forblive konkurrencedygtige på verdensmarkedet og dermed fastholde en væsentlig produktion og hermed også arbejdspladser i Danmark.

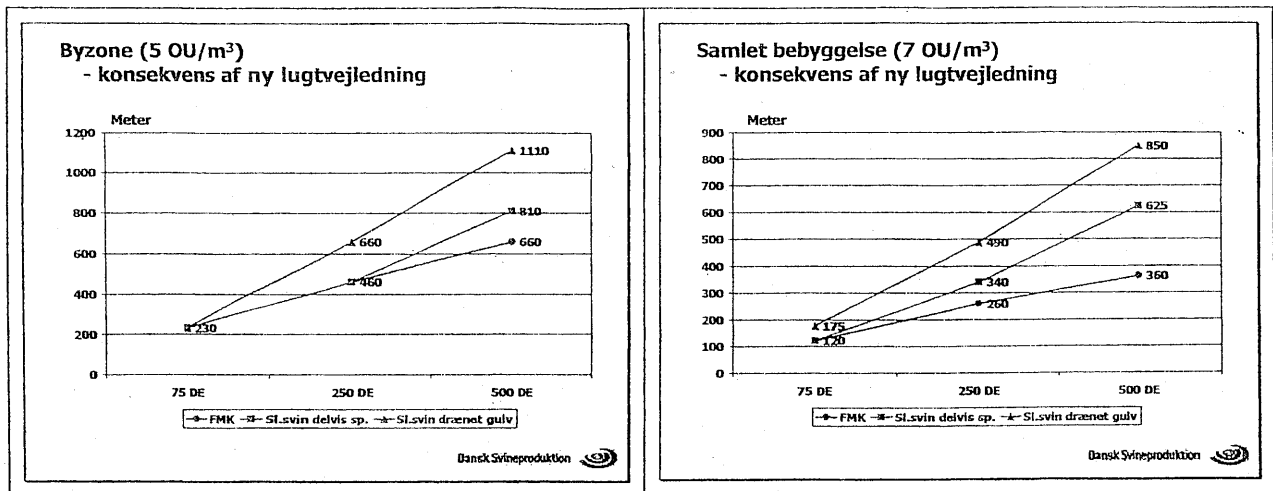
1. Lugt

Den nye miljøregulering vil betyde, at alle husdyrbrug over 75 dyreenheder bliver omfattet af en regulering. For mange vil det betyde krav om lugtreduktion eller udflytning af bedriften i forbindelse med udvidelse af deres husdyrproduktion.

Forslaget på 5, 7 og 15 OU/m³ som genekriterie til henholdsvis byzone, samlet bebyggelse og enkeltbolig i landzone får katastrofal betydning for den fortsatte strukturudvikling, hvor specielt etablering af store slagtesvinehold rammes meget hårdt.

De foreslåede værdier er en markant opstramning i forhold til FMK-vejledning (vejledning udgivet af Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne). De foreslåede afstandskrav vedrørende lugt betyder, at minimum 31 pct. af slagtesvinebesætningerne i Sønderjyllands Amt og 23 pct. af besætningerne i Vejle Amt ikke kan udvide ved deres nuværende placeringer. Disse procentsatser er ude af proportioner i forhold til det aktuelle antal lugtsager i de to amter.

Dansk Svineproduktion finder, at grænsen på 5 og 7 OU/m³ til henholdsvis byzone og samlet bebyggelse er sat lavt, men vi accepteret afstandsgrensen for dermed at sikre en passende afstand til byzone og samlede bebyggelser – jf. figur.

Kravet om 15 OU/m³ til enkeltbolig i landzone er helt uacceptabelt. De afstandskrav, der vil gælde ved den foreslåede grænseværdi på 15 OU/m³ til nærmeste "enkelt bebyggelse" vil betyde, at der fx til enkeltbolig i landzone vil være krav om en afstand på 440 meter fra en slagtesvinestald (drænet gulv) med 500 dyreenheder til nærmeste nabohus. Ifølge den nuværende FMK-vejledning er kravet 205 meter (jf. tabel). Der er således tale om mere end en fordobling af afstandskravet.

Denne skærpelse er helt uacceptabel i forhold, at de svineproduktioner, som i dag opfylder afstandskravene ifølge den nuværende FMK-vejledning og øvrige gældende afstandskrav ikke udøver væsentlige lugtgener.

Kendte klagesager omhandler alle sager, hvor landmænd har fået en godkendelse til etablering uden vurdering af lugt i henhold til FMK-vejledningen. Altså ingen kendte klagesager, når FMK-vejledningen er overholdt. Derfor er der i relation til lugtproblemer, efter vores vurdering, slet ikke grundlag for den foreslåede markante opstramning.

Konsekvens af geneafstand til enkeltbolig i landzone				
	FMK-vejledning	20 OU/m ³	18 OU/m ³	15 OU/m ³
Slagtesvin delvis fast gulv: 75 DE	80 meter	80 meter	80 meter	80 meter
Slagtesvin delvis fast gulv: 250 DE	145 meter	145 meter	145 meter	145 meter
Slagtesvin delvis fast gulv: 500 DE	205 meter	220 meter	245 meter	300 meter
Slagtesvin delvis fast gulv: 750 DE	251 meter	335 meter	370 meter	435 meter
Slagtesvin drænet gulv: 75 DE	80 meter	-	100 meter	110 meter
Slagtesvin drænet gulv: 250 DE	145 meter	160 meter	175 meter	220 meter
Slagtesvin drænet gulv: 500 DE	205 meter	335 meter	370 meter	440 meter
Slagtesvin drænet gulv: 750 DE	251 meter	485 meter	530 meter	620 meter

Ved 15 OU/m³ til "enkelt bebyggelse" er der tale om en voldsom og uacceptabel skærpelse af genekriterierne sammenlignet med FMK-vejledningen. Skærpelsen vil få stor økonomisk konsekvens for erhvervet og er helt ude af proportioner i forhold til den lugtreduktion en enkelt bebyggelse vil opleve i det daglige.

Det er derfor Dansk Svineproduktions klare opfattelse, at et genekriterium på 20 OU/m³ er fuldt ud tilstrækkeligt til sikring af hensynet til enkeltbeboelser i det åbne land, og selv en grænseværdi på 20 OU/m³ er en væsentlig opstramning af genekriterierne sammenlignet med den nuværende FMK-vejledning – jf. tabel.

På nuværende tidspunkt er der ikke nogen effektiv og stabil teknologi til lugtreduktion til rådighed, som kan etableres i det enkelte staldanlæg indenfor en rimelig økonomisk ramme. Biologiske luftrensere har vist en vis effekt, men test af anlæggene viser stor variation i effekt, og anlæggene er endnu ikke driftsikre. Der er derfor brug for fortsat forskning og udvikling af teknologier til reduktion af lugt fra stalde, inden vi kan forventes sikker og stabil effekt.

Det vurderede omkostningsniveau på ca. 10 mio. kr. årligt for at indfri afstandskrav i den nye lugtvejledning er efter Dansk Svineproduktions vurdering meget meget stærkt undervurderet. En årlig omkostning på 10 mio. kr. svarer til, at der kun er lugtreducerende tiltag ved 2,5 pct. af den årlige slagtesvineproduktion. Dette skal sammenholdes med, at op mod 30 pct. af bedrifterne ikke kan udvide ved deres nuværende placeringer. Konsekvensen bliver, at denne gruppe af producenter på sigt må afvikle deres produktion med deraf følgende tab af danske arbejdspladser.

De nye krav til genegrænser kan efter vores vurdering meget vel betyde en egentlig nedgang i produktionen. Vedlagt er et eksempel, som viser det problemkompleks en landmand skal tage stilling til, når han ønsker at udvikle sin bedrift.

Ved udvikling af en svinebedrift vil en landmand skulle vurdere om en udflytning af produktionen til en placering med stor afstand til naboer, og dermed minimal risiko for lugtgener er et alternativ til investering i luftrensningsteknik. Men en udflytning kræver ekstra investering i vejanlæg, el og vandforsyning, mand-skabsfaciliteter samt evt. fodercentral og pumpeledning til gyllebeholder. I sådanne situationer er det helt afgørende for erhvervet, at mulighederne for udflytning af produktionsanlæg til det åbne land sikres og gerne forbedres.

Ved ønske om at udvide en eksisterende produktion fra 120 DE til 250 DE (8.750 producerede slagtesvin); men hvor der ved en eventuelt udvidelse er krav om lugtreduktion i forhold til naboerne, så skal der etableres luftrensning på både den nye og en del af de eksisterende stalde.

Meromkostningen til investering i løsninger til lugtreduktion vil udgøre ca. 20 kr. pr. producerede slagtesvin hvilket skal relateres til landmandens bundlinieresultat. For et slagtesvinehold på 250 DE har bundlinieresultatet (resultat efter aflønning af arbejdskraft) som gennemsnit over de seneste 5 år udgjort 0 kr. pr. slagtesvin.

Dette omkostningsniveau er langt over de 3-5 kr. pr. gris, som erhvervet skønner det maksimalt må koste at indfri kommende miljøkrav, hvis den generelle konkurrencesituation på verdensmarkedet fortsat skal fastholdes.

Dansk Svineproduktion har et tæt samarbejde med forskellige virksomheder, universiteter, forskere fra ind- og udland om at udvikle forskellige tekniker til miljøforbedringer, og det lige fra udvikling af miljøvenlige stalde, fodring samt nye teknologier. Men før der er opnået stabil effekt og omkostningseffektive løsninger, så er det helt afgørende, at der ikke stilles urimelige krav overfor den enkelte svineproducent om anvendelse af en endnu ikke sikker og gennemtestet teknologi.

2. Afstandskrav til folde til svin

I udkast til lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug side 2 § 7 punkt 5 er præciseret forbud mod at etablere udendørs svinehold "i en afstand af 100 meter fra naboskel til folde, uden fast bund og afløb til svin".

Fortolkningen af § 7 vil få stor konsekvens for produktion af Frilandsgrise og økologisk svineproduktion. Disse to producentgrupper har søerne i folde med hytter i det fri.

Definering af et afstandskrav på 100 meter for folde til løsgående grise i forhold til naboskel vil medføre, at mange ikke har areal tilbage, hvor søerne kan gå, hvis afstandskravene skal overholdes.

- **Et eksempel:** En rektangulær mark på 400 × 250 meter har et totalareal på 10 ha, bliver med de nye regler reduceret til 200 meter lang og 50 meter bred, hvilket netto giver 1 ha.

I de almindelige bemærkninger til lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug side 46 står følgende: "Der indføres i loven en afstandskrav på 100 m for folde til løsgående svin i forhold til naboer".

Hensigten med denne formulering må formodes at være at tage hensyn til naboer – altså nabobebyggelsen og ikke til fx en nabomark.

I mange tilfælde vil en fold med svinehold grænse op til nabomarker og ikke til arealer med beboelse. I mange af disse tilfælde vil der være meget langt til nærmeste nabobeboelse.

Reglen om, at det er fra naboskel og ikke fra eksempelvis nabobeboelse, der skal tages hensyn, er unødigt stram, og konsekvensen vil være en stærk begrænset mulighed for produktion af Frilandsgrise og økologisk svineproduktion.

Endvidere bør kravet på 100 meter ændres til 50 meter, da der ikke er fagligt belæg for en så restriktiv regulering af placering af folde til løsgående svin af hensyn til nabogener.

Endvidere er indførelse af bestemmelsen med så kort varsel ikke mulig. Producenterne, der skal indrette produktionen efter den nye bestemmelse, vil først kunne lægge den pågældende græsmark ud i forbindelse med såning som udlæg i foråret 2007. En udlagt græsmark bør først anvendes til udegående svin efter 2 år, altså tidligst i 2009.

3. Frist for screeningsafgørelser

Det fremgår, at screeningsafgørelser bortfalder, hvis de ikke er udnyttet senest 2 år efter, at de er meddelt, og at afgørelser om etablering, udvidelse eller ændring meddelt før 1. januar 2007 senest skal være taget i brug 1. januar 2009.

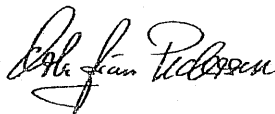
Fristen på 2 år skal ændres til 3 år, da 3 år svarer til den nugældende parallelle bestemmelse i planlovens § 56. Fristen 1. januar 2009 skal udgå, da der ikke er nogen væsentlig begrundelse for at foretage en opstramning af allerede meddelte godkendelser eller tilladelser.

4. Frist for hvornår en godkendelse skal være udnyttet

Det anføres, at en godkendelse skal være udnyttet senest 2 år efter, at godkendelsen er meddelt. Der er tale om en meget kort periode, når der skal være tid til endelig projektering, licitation og færdiggørelse af byggeri. Denne proces tager nemt 1-1½ år. Derefter skal produktionen køres i drift inden for ½ til 1 år. Der er derfor ikke meget som skal gå galt inden fristen på 2 år overskrides.

Dansk Svineproduktion foreslår, at frist fra godkendelse til igangsætning af projektet skal være 3 år i stedet for de foreslåede 2 år.

Med venlig hilsen

Lindhart B. Nielsen / Orla Grøn Pedersen

Skov og Naturstyrelsen
sns@sns.dk

Danske Svineproducenters bemærkning til: Ny miljøgodkendelsesordning m.v. af husdyrbrug

Fredericia den 16-08-2006

Landsforeningen af Danske Svineproducenter takker for lejligheden til at kommentere på forslaget til ændring af bekendtgørelsen. Udover at meddele vores fulde støtte til de faglige indvendinger og betragtninger, som Dansk Svineproduktion har fremført, vil vi gerne fremhæve følgende forhold.

En kortere og mere forudsigelig sagsbehandling hilser vi velkommen. Vores medlemmer er hurtige til at implementere ny viden og teknologi i det omfang den er til rådighed for at reducerer den udledte mængde kvælstof og fosfor pr. kg. svinekød. Det viser historien. Vi deler derfor ønsket om at fremme udviklingen af ny teknologi eller andet, som kan hjælpe til, at der er så få gener som muligt for naboer, miljø m.v. forbundet med svineproduktionen i Danmark. Det er en nødvendig vej at gå for at bevare en accept af erhvervet.

Men de anførte miljørestriktioner indebærer omkostninger, som ikke lader sig overføre på forbrugerne i et internationalt marked. Ikke engang på hjemmemarkedet kan vi forvente at få omkostningen dækket da der allerede nu importeres massivt fra lande med lavere standarder for fødevarer sikkerhed, miljø og dyrevelfærd. Vores konkurrenter skal ikke leve op til de samme krav hvilket gør det vanskeligt at afsætte dansk svinekød, både i Danmark og i udlandet.

Dansk Svineproduktion har beregnet at det højest må koste 3-5 kr. pr. gris at tilføre den nødvendige teknologi til produktionen for at afhjælpe lugt og ammoniakemissionen. Det forudsætter dog at teknologierne virker stabilt, hvilket ikke er tilfældet specielt med de tekniske løsninger til reduktion af lugt fra svinestalde.

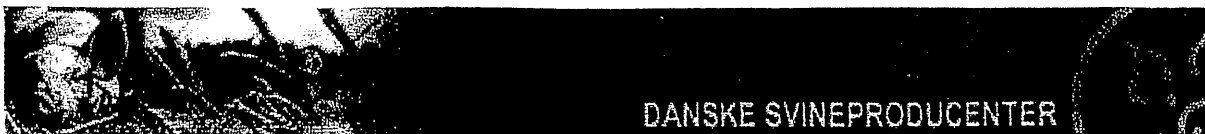
DANSKE SVINEPRODUCENTER

Postboks 762, 7000 Fredericia

Tel: 7025 8070 Fax: 7025 8170

CVR nr. 5912 6415

e-mail: info@danskesvineproducenter.dk Hjemmeside: www.danskesvineproducenter.dk

Lugt

Os bekendt har der ikke været nogen klagesager over lugt fra en svineproduktion, hvor gældende praksis har været anvendt for at tage højde for lugtgener. Derfor er det vanskeligt at forstå baggrunden for, at der skal ske stramninger på dette område, især da det vil få katastrofale konsekvenser for mange svineproducenter.

Vi anerkender fuldt ud, at de anbefalede geneafstande til naboer i henhold til FMK har været nødvendige for at undgå kedelige sager med naboer som er belastet af lugt.

En yderligere stramning i det omfang som der lægges op til med 5, 7 og 15 OU/m³, hvor afstandskravet cirka bliver fordoblet, vil få lammende konsekvenser for erhvervet. Det bliver specielt svært at producere slagtesvin i Danmark, fordi der på nuværende tidspunkt ikke er nogen teknik til rådighed til at give en sikker lugtreduktion.

De 15 OU/m³ ved enkelthuse kan ganske simpelt ikke forenes med en svineproduktion af det nuværende omfang.

Konsekvensen af de foreslåede opstramninger på lugtområdet vil kvæle dynamikken i erhvervet, og nedslidte stalde vil ikke blive renoveret eller erstattet af nye. Det kan ikke undgå at medføre faldende slagtesvinebestand, tab af arbejdspladser, og faldende valutaindtægter.

Vi håber der kommer driftsikre systemer som kan fjerne lugten uden samtidig fjerne rentabiliteten i svineproduktionen. De findes ikke i dag, og løsningen er ikke lige om hjørnet.

Ammoniak

Med hensyn til ammoniakreduktionen så er kvælstofoverskuddet som følge af bl.a. VPM-II og III siden 1985 faldet væsentligt, og det forventes at falde yderligere.

Ifølge Danmarks Miljøundersøgelse er ammoniak-fordampningen overvurderet ca. 16 % og der er som sagt heller ikke kommet fuld effekt af VPM II, III og andre tiltag.

Fordi det er lykkedes så godt at reducere ammoniakemission, er det ikke ensbetydende med, at vi kan fortsætte i samme tempo. Som i så mange andre sammenhænge gælder det, at den første indsats giver størst effekt. Mindst 25 % reduktion i forhold til nuværende bedste staldsystem er simpelthen at dreje skruen over gevind. Indtil nu har vi presset os ned lige så hurtigt som teknikken og økonomien tillod det, med super gode resultater til følge. Det bliver vi nu straffet for. Det havde været væsentligt nemmere at fjerne 25 %, hvis ikke vi allerede var så vidt som vi er.

DANSKE SVINEPRODUCENTER

Postboks 762, 7000 Fredericia

Tel: 7025 8070 Fax: 7025 8170

CVR nr. 5912 6415

e-mail: info@danskesvineproducenter.dk. Hjemmeside: www.danskesvineproducenter.dk

Der optræder en fejl i bekendtgørelsen i det man fastsætter drægtige søer i bokse som bedste staldsystem. Det har i mange år ikke været lovligt at etablere, og skal være udfaset med udgangen af år 2012.

Afstandskravene for udendørs sohold.

For det første må det være en fejl når man i bekendtgørelsen forlanger 100 meter afstand til naboskel. Det må helt klart være til nabobebyggelse, da konsekvenserne ellers vil være en lukning af de udendørs, herunder økologiske besætninger. Vi mener ikke, at der har været nævneværdige problemer med de gældende afstandskrav, og ser derfor ingen grund til at stramme dem op. Enhver yderligere begrænsning af økologer og andre frilandsproducenters ret til at anvende hele deres areal betyder, at flere af dem må ophøre.

Hvis man ønsker en opstramning, kunne det være, at man forlangte en afstand fra foderpladser og hytter på minimum 100 meter til nabobebyggelse. På den måde fjerner man eventuelle gener uden at øge producenternes arealkrav.

Overgangsordning

Vi kan ikke acceptere at alle de gamle sager som er påbegyndt under de gamle regler skal færdig behandles under de nye, hvis ikke de er afsluttet inden 1. januar 2007. Nogle af sagerne har været flere år undervejs af grunde som vi alle kender.

Sager som er påbegyndt i 2006 er så nye, at vi kan acceptere, at de skal behandles efter de nye regler, men i sager som er ældre har ansøger haft en berettiget forventning om at det kunne nå og blive færdigbehandlet.

Med venlig hilsen

Hans Aarestrup
Direktør, Danske Svineproducenter

DANSKE SVINEPRODUCENTER

Postboks 762, 7000 Fredericia
Tel: 7025 8070 Fax: 7025 8170
CVR nr. 5912 6415

e-mail: info@danskesvineproducenter.dk Hjemmeside: www.danskesvineproducenter.dk